

P6_TA-PROV(2009)0309

A nők jogai Afganisztánban

Az Európai Parlament 2009. április 24-i állásfoglalása a nők jogairól Afganisztánban

Az Európai Parlament,

- tekintettel Afganisztánról szóló korábbi állásfoglalásaira, többek között 2009. január 15-i állásfoglalására az uniós alapok költségvetési ellenőrzéséről Afganisztánban¹,
  - tekintettel az Európai Parlament Afganisztánnal ápolat kapcsolataiért felelős küldöttsége és az afgán nemzetgyűlés (Wolesi Jirga) 2009. február 12-i közös nyilatkozatára,
  - tekintettel az Afganisztánról szóló 2009. március 31-i hágai nemzetközi konferencia végleges nyilatkozatára,
  - tekintettel az Afganisztánnal foglalkozó NATO-csúcstalálkozó nyilatkozatára, melyet az Észak-atlanti Tanács 2009. április 4-i strasbourg/kehli ülésén részt vevő állam- és kormányfők adtak ki,
  - tekintettel az Európai Unió és az Egyesült Államok külügyminisztereinek 2009. április 6-i közös nyilatkozatára az afganisztáni jogalkotásról;
  - tekintettel eljárási szabályzata 115. cikkének (5) bekezdésére,
- A. mivel Afganisztán több nemzetközi emberi jogi és szabadságjogi szerződés részese, többek között a nőkkel szembeni megkülönböztetés valamennyi formájának megszüntetésére vonatkozó egyezménynek és a nemzetközi gyermekjogi egyezménynek,
- B. mivel a 2004. január 4-i afganisztáni alkotmány 22. cikke kimondja, hogy „Afganisztán állampolgárainak, férfiaknak és nőknek, egyenlő jogaik és kötelességeik vannak a törvény előtt”, és hogy Afganisztán eleget tesz az általa ratifikált nemzetközi szerződéseknek,
- C. mivel az afgán családtörvény, amely az 1970-es évek vége óta tartalmaz olyan rendelkezéseket, amelyek elismerik a nők jogát az egészségügy és az oktatás területén, és mivel e törvény jelenleg felülvizsgálat alatt áll, hogy összhangba kerüljön a 2004-es alkotmánnyal,
- D. emlékeztetve, hogy 2002 júniusában a 2001. december 5-i bonni egyezmény alapján felállították a Sima Samar által elnökölt Független Emberi Jogi Bizottságot, amely szerepet játszik az emberi jogok védelmében,
- E. mivel a síita nők jogállásáról szóló, az afgán parlament két háza által nemrégiben jóváhagyott új törvénytervezet komolyan korlátozza a nők szabad mozgását, megvonva tőlük otthonuk elhagyásának jogát, eltekintve a „jogos esetektől”, előírja

---

¹ Elfogadott szövegek, P6_TA(2009)0023.

számukra férjük szexuális kívánságainak teljesítését, legitimálva ezzel a házasságon belüli erőszakot, és fokozza a nők megkülönböztetését a házasság, a válás, az öröklés és az oktatáshoz való hozzáférés terén, ami nincs összhangban a nemzetközi emberi jogi és különösen nőjogi standardokkal,

- F. mivel a törvénytervezet, amely a lakosság 15–20%-át érintené, még nem hatályos, mivel még nem tették közzé a kormány hivatalos lapjában, bár Afganisztán elnöke, Hamid Karzai már aláírta,
- G. mivel az Afganisztánban és külföldön felmerült kritikák hatására a törvénytervezetet újból visszautalták az afgán igazságügyi minisztériumhoz, hogy vizsgálja meg, hogy a törvény megfelel-e az afgán kormány által a nőjogi és az általános emberi jogi nemzetközi egyezményekben és az alkotmányban vállalt kötelezettségeknek,
- H. mivel az aktivisták és különösen a nőjogi aktivisták továbbra is az erőszak célpontjai, és sokan ezek közülük militánsok és radikálisok áldozatául, többek között Szitara Acsakzai, afgán nőjogi aktivista és kandahári megyei tanácsstag, akit otthona előtt öltek meg, Gul Pecsza és Abdul Aziz, akiket miután erkölcstelen viselkedéssel vádoltak meg és konzervatív papok halálra ítélték, megöltek és Malai Kakar, az első kandahári rendőrnő, aki a városi rendőrség nők ellen elkövetett erőszakkal foglalkozó részlegét vezette;
- I. mivel a 23 éves afgán újságírót, Perviz Kambaksot halálra ítélték, mert megjelentetett egy cikket a nők jogairól az iszlám világban, majd a határozott nemzetközi tiltakozást követően az ítéletet 20 év börtönre változtatták;
- J. mivel továbbra is a közéletben részt vevő vagy otthonukon kívül dolgozó nők megfélemlítéséről és fenyegetéséről érkeznek hírek, és ezeket az ENSZ jelentései is megerősítik; tekintettel azokra a friss jelentésekre, amelyek a lányok oktatási rendszerben való, a militánsok és a radikálisok által ellenezett részvétele fokozásának nehézségeiről szólnak,
- K. tekintettel azon fiatalasszonyok eseteire, akik az utóbbi években önként feláldozták magukat, hogy megmeneküljenek a kényszerházasságtól vagy a házastársi erőszaktól,
- 1. kéri a síita nők jogállásáról szóló említett törvénytervezet felülvizsgálatát, mivel annak tartalma nyilvánvalóan nincs összhangban a férfiak és nők közötti egyenlőségnek az alkotmányban és a nemzetközi megállapodásokban is szereplő elvével;
- 2. hangsúlyozza az olyan jogszabályok elfogadásával járó veszélyeket, amelynek alkalmazása a lakosságnak csak bizonyos rétegeire vonatkozik, és amely lényegében a megkülönböztetést és az igazságtalanságot segíti elő;
- 3. javasolja az afgán igazságügyi minisztériumnak, hogy semmisítsen meg valamennyi olyan, a nők megkülönböztetését tartalmazó törvényt, amely ellentétes az Afganisztán által aláírt nemzetközi szerződésekkel;
- 4. úgy véli, hogy rendkívül fontos Afganisztán demokratikus fejlődése szempontjából, hogy az ország elkötelezze magát általában az emberi jogok, és különösen a nők jogai iránt, mivel a nők kulcsfontosságú szerepet játszanak az ország fejlődésében, valamint alapvető és demokratikus jogaikkal teljes mértékben tudniuk kell élni; ismételten

támogatásáról biztosítja a megkülönböztetés valamennyi formája elleni harcot, ideértve a vallási és nemi alapú megkülönböztetést is;

5. emlékeztet, hogy az Európai Unió Afganisztánról szóló, a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó stratégiai dokumentuma úgy tekint a férfiak és nők közötti egyenlőségre, valamint a nők jogaira, mint Afganisztán nemzeti fejlesztési stratégiájának elsődleges fontosságú kérdésére;
6. üdvözli azon afgán nők bátorságát, akik Kabulban az új törvénytervezet ellen tüntettek, és támogatásáról biztosítja őket; elítéli a tüntetések során őket ért erőszakos cselekedeteket és védelmük biztosítását kéri az afgán hatóságoktól;
7. elítéli az emberi jogokat és az afgán nők emancipációját védő aktivisták meggyilkolását, különösen Szitara Acsikzai, regionális parlamenti képviselő a közelmúltban történt meggyilkolását;
8. megdöbbenve veszi tudomásul, hogy az afgán legfelső bíróság jóváhagyta Perviz Kambaks 20 évi börtönre való elítélését istenkáromlás miatt, és felhívja Karzai elnököt, hogy kegyelmezzon meg Perviz Kambaksnak, valamint engedélyezze szabadon bocsátását;
9. felhívja az afgán hatóságokat – többek között a helyi hatóságokat is –, hogy hozzanak meg minden lehetséges intézkedést annak érdekében, hogy megvédjék a nőket a szexuális erőszakkal, illetve a nemiségen alapuló erőszak minden más formájával szemben, valamint hogy az ilyen cselekmények elkövetőit állítsák bíróság elé;
10. úgy véli, hogy a nők és férfiak közötti egyenlőség terén az utóbbi években rendkívüli erőfeszítések árán elért haladás semmiképpen sem válhat a választásokat megelőző, pártok közötti alkudozás áldozatává;
11. ösztönzi a 2009. augusztus 20-án esedékes elnökválasztáson női jelöltek indítását, és ragaszkodik ahhoz, hogy az afgán nők is teljes mértékben részt vehessenek a döntéshozatali folyamatban, többek között azzal a jogukkal élve, hogy magas rangú állami funkcióra választhatóak és kinevezhetőek;
12. felhívja a Tanácsot, a Bizottságot és a tagállamokat, hogy továbbra is tartsák napirenden a síita nők jogállásának, valamint a nőkkel és gyermekekkel szembeni mindenfajta megkülönböztetés kérdését, amely elfogadhatatlan és nem egyeztethető össze a nemzetközi közösségnek Afganisztán helyreállításához és újjáépítéséhez nyújtott segítségével kapcsolatos hosszú távú elkötelezettségeivel;
13. felhívja a Bizottságot, hogy nyújtson közvetlen anyagi és szakmai segítséget az afgán nőügyi minisztérium számára, valamint a nemi megközelítés valamennyi fejlesztési politikában való szisztematikus integrációjának elősegítésére Afganisztánban;
14. rendkívüli elővigyázatosságra hívja fel az ENSZ nőket célzó fejlesztési alapját (UNIFEM);
15. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Afgán Iszlám Köztársaság kormányának és parlamentjének, valamint a független emberi jogi bizottsága elnökének.

